

JAAERVERSLAG 2018

Jaarverslag 2018

Colofon

Het jaarverslag 2018 is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten. Het document is te downloaden via www.demedischspecialist.nl.

Vragen

Heeft u vragen of opmerkingen over dit document? Meld u deze dan aan de Infodesk van de Federatie via: info@demedischspecialist.nl of 088-505 34 34.

Redactie

Federatie Medisch Specialisten

Vormgeving

IJzersterk.nu

Copyright

© Federatie Medisch Specialisten
maart 2019

Alle opgenomen informatie is eigendom van de Federatie. Overnemen van inhoud, geheel of gedeeltelijk is toegestaan mits met bronvermelding.

Vrijwaring

De Federatie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van dit document. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel anderszorgige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van de informatie.

HOE WERKEN WIJ SAMEN BINNEN DE FEDERATIE MEDISCH SPECIALISTEN?

De Federatie Medisch Specialisten is er voor en door medisch specialisten. De inbreng van medisch specialisten is essentieel. Dit gebeurt via raden waar medisch specialisten zitting in hebben. Elke medisch specialist in een raad vertegenwoordigt een wetenschappelijke vereniging en dus specialisme. Via deze raden maken de wetenschappelijke verenigingen gezamenlijk beleid over de medisch specialistische zorg. Voor specifieke beleidsonderwerpen zijn diverse commissies en werkgroepen opgericht, die rapporteren aan de raad. Elke raad wordt geleid door een bestuurslid van de Federatie Medisch Specialisten. Er zijn vier raden: Beroepsbelangen, Kwaliteit, Opleiding en Wetenschap & Innovatie.

Het bestuur van de Federatie Medisch Specialisten bestaat uit zes medisch specialisten: een algemeen voorzitter en vijf medisch specialisten met ieder hun eigen aandachtsgebied. Zij worden gecontroleerd door de Algemene Vergadering, die bestaat uit de voorzitters van de 32 wetenschappelijke verenigingen die samen de Federatie vormen.

Voorwoord

De Federatie Medisch Specialisten is sinds haar oprichting op 1 januari 2015 een sterke schakel geworden in het netwerk van alle spelers in de zorg. We staan voor 22.000 dokters in ziekenhuizen en instellingen die dag in dag uit werken aan de beste zorg voor de patiënt. We verenigen 32 wetenschappelijke verenigingen, ondersteunen bij de uitoefening en ontwikkeling van het vak en spreken met één krachtige stem in politiek en samenleving. Samen gaan we voorop in vernieuwing zodat 17 miljoen Nederlanders kunnen rekenen op de beste zorg ter wereld.

Ook in 2018 bleek hoe noodzakelijk en effectief het is om als beroepsgroep de krachten te bundelen. De impact van ons werk is terug te lezen in dit jaarverslag. Zo leidden de contacten met politiek, beleidsmakers en de media tot invloed op wet- en regelgeving, een nieuwe Cao UMC en tot concrete stappen om de administratielast terug te dringen.

Een belangrijk moment was het Hoofdlijnenakkoord dat we dit jaar sloten, en waarin het begrip ‘de juiste zorg op de juiste plek’ is geïntroduceerd. Daarnaast werd het samen beslissen in de spreekkamer op steeds meer manieren geconsolideerd, bijvoorbeeld met de uitbreiding van consultkaarten en met medisch-specialistische informatie op Thuisarts.nl. Met een vergoeding en een ondersteunende Handreiking voor e-consulten wordt het mogelijk de zorg steeds dichterbij de patiënt aan te bieden.

Samenwerking is en blijft hierin het sleutelwoord: samenwerking met andere partijen en organisaties, met en tussen de medewerkers van de wetenschappelijke verenigingen en natuurlijk met alle medisch specialisten die zich als bestuurder van een wetenschappelijke vereniging, of als leden van commissies, werkgroepen en raden inzetten voor projecten waar de hele beroepsgroep belang bij heeft. Dankzij hen, en alle medisch specialisten die dagelijks de zorg daadwerkelijk leveren, kijken wij terug op een jaar waarin we bijzonder veel mooie initiatieven en resultaten hebben kunnen realiseren.

Marcel Daniëls

Algemeen voorzitter Federatie Medisch Specialisten

Invloed op politiek en beleid

De zorg staat voor een transformatie die grote uitdagingen met zich meebrengt. Veel spelers beïnvloeden ons werk. Er zijn grote belangen. Kwesties die politiek en beleidsmatig de boventoon voerden in 2018 waren: minder administratielast, een nieuw Hoofdlijnenakkoord en 'de juiste zorg op de juiste plek'. In deze en andere kwesties liet de Federatie een krachtig geluid horen in politiek en samenleving zodat medisch specialisten voorop kunnen blijven lopen in het bieden van de beste zorg.

HOOFDLIJNENAKKOORDEN

Op 25 mei hebben de voorzitters van de wetenschappelijke verenigingen ingestemd met het bereikte [Hoofdlijnenakkoord medisch-specialistische zorg 2019 – 2022](#). Ondanks een stijgende zorgvraag, stijgende geneesmiddelenkosten en een vergrijzende bevolking, wordt de groei van de uitgaven aan medisch-specialistische zorg afgeremd naar uiteindelijk 0% in 2022. **Marcel Daniëls**: 'Het kabinet heeft het besluit genomen dat de kosten van de medisch-specialistische zorg bijna niet mogen groeien. Daar kunnen we van alles van vinden, maar de reden dat we aan tafel zaten is dat we vanuit onze professie bewaken dat de kwaliteit van de medisch-specialistische zorg voor de patiënt wordt geborgd.'

In het [akkoord](#) zijn afspraken gemaakt over het behoud van [de kwaliteitsgelden](#) voor de structurele financiering van het kwaliteitsbeleid van de wetenschappelijke verenigingen en over vermindering van de administratieve lasten. Ook komt er meer aandacht voor gezond en veilig werken en vermindering van de werkdruk. Daarnaast wordt er meer ingezet op e-health, op 'samen beslissen' en het bieden van uitkomst informatie. Ook is er de ambitie om de campagne '[Betere zorg begint met een goed gesprek](#)' verder voort te zetten. Tot slot komt er aandacht voor de organisatie en financiering van zorgevaluatie en structurele doorontwikkeling van de medisch-specialistische opleidingen. In juli volgde ook een nieuw [Hoofdlijnenakkoord ggz](#). Hierin wordt de cruciale rol van de medicus binnen de ggz benadrukt, en is er veel aandacht voor het terugdringen van de wachtlijsten, vermindering van de regeldruk en verbetering van de arbeidsmarkt.

NETWERKGENEESKUNDE

Belangrijk element in het Hoofdlijnenakkoord is 'de juiste zorg op de juiste plek'. Alle partijen, waaronder

ziekenhuizen, zorgverzekeraars, patiëntenorganisaties, en de Federatie, hebben dit thema hoog op de agenda staan. Vanuit haar visie Medisch Specialist 2025 beschouwt de Federatie het concept [netwerkgeneeskunde](#) als een middel om de juiste zorg op de juiste plek te bewerkstellingen. Het gaat niet om het verplaatsen van de patiënt van de ene naar de andere lijn, maar om het organiseren van zorg vanuit een netwerk, rondom en dichtbij de patiënt. Dit betekent samenwerking met andere zorgprofessionals binnen en buiten de tweede lijn, maar het relateert ook aan het bieden van medisch-specialistische zorg buiten de muren van het eigen ziekenhuis.

Om echt werk te maken van netwerkgeneeskunde én ter vermindering van de administratielast, pleit de Federatie voor [betere ict-faciliteiten](#) en een koppeling tussen elektronische patiëntendossiers (epd's).

NOS

'Communicatie met andere zorginstellingen is in de praktijk eigenlijk onmogelijk'

— Marcel Daniëls, voorzitter Federatie Medisch Specialisten

EINDELIJK: NIEUWE CAO UMC

Lange tijd verliepen de [onderhandelingen](#) voor een nieuwe Cao umc zeer moeizaam. Het werkgeversvoorstel bevatte alleen maar verslechtingen ten opzichte van de voorgaande cao, aldus de vier werknemersorganisaties CMHF (waarbij de LAD namens de Federatie is aangesloten voor medisch specialisten), AC/FBZ, FNV en CNV. Zij wilden dat de NFU alle voorgestelde ver-

PUBLIC AFFAIRS EN LOBBY

De inspanningen van de Federatie op het gebied van lobby en public affairs zijn erop gericht om een gewaardeerde positie en reputatie op te bouwen en om invloed uit te oefenen op politiek en beleid met als doel de kwaliteit van de zorg steeds verder te verbeteren. Naast onze activiteiten op Federatieniveau adviseren wij op diverse dossiers de wetenschappelijke verenigingen op het gebied van lobby en public affairs.

BELANGRIJKSTE LOBBYTHEMA'S 2018

Federatie:

- Ict- en epd-problematiek / administratielast
- Adequate overdracht bij faillissementen ziekenhuizen
- Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (WMCZ)
- Nieuwe zzp-wet
- Uitkomstbekostiging
- Wetsvoorstel financiële toetsing voorgedragen kwaliteitsstandaarden
- Implantaten (in samenwerking met orthopeden, plastisch chirurgen, cardiologen en gynaecologen)
- Preventie
- (Dure) geneesmiddelen
- Zorg in de regio

Wetenschappelijke

verenigingen en De Jonge Specialist:

- Vaccinatie (kinderartsen)
- Integrale geboortezorg (gynaecologen)
- Foliumzuur (reumatologen)
- Medische isotopen (nucleair geneeskundigen)
- Jeugdwet/actieprogramma Zorg voor de jeugd, Wet verplichte ggz en Wet zorg en dwang (psychiaters)
- Formale (pathologen)
- Ouderenmishandeling (klinisch geriaters)
- BIG-registratie (klinisch fysici & klinisch chemici)
- Burn-out klachten (De Jonge Specialist)
- Fampyra (neurologen)
- Behandeling bij niet-aangeboren hersenletsel (revalidatieartsen)
- Anti-roken (longartsen, kinderartsen, cardiologen en gynaecologen)

JANUARI

- 4 Vernieuwde registratiewijzer
- 5 Campagne Samen Beslissen goed beoordeeld door patiënten
- 10 Samen beslissen voor kinderen eenvoudiger door 3 goede vragen
- 11 KNMG stelt beroepsnorm middelengebruik vast
- 18 Kwaliteitskader spoedzorgketen aangeboden aan Zorginstituut Nederland

FEBRUARI

- 15 Eerste Kamer stemt in met nieuwe donorwet
- 16 Steeds meer opleidingen voldoen aan verkortingsopdracht
- 23 Schrapessie administratielast

slechteringen van tafel haalde en werknemers tegemoet kwam met een marktconforme loonsverhoging, een goede generatieregeling, gelijke rechten voor studenten die een opleiding volgen en concrete afspraken om de werkdruk aan te pakken.

De NFU ging niet in op deze eisen en in mei liepen de **onderhandelingen vast**. Er volgden werknemersbijeenkomsten, stiptheidsacties, 'sit-ins' en een stille tocht in alle acht umc's. Die signalen van ontevredenheid leidden echter niet tot een beter bod van de NFU. Daarop kondigden werknemersorganisaties verdergaande acties aan en werden er zondagsdiensten voorbereid. Zover kwam het uiteindelijk niet: de NFU deed in september alsnog een **eindbod** waarmee alle werkgeversorganisaties instemden.

UITSTEL LANDELIJK IMPLANTATENREGISTER

Het wetsvoorstel waarmee zorgverleners verplicht worden om gegevens over implantaten aan te leveren aan een landelijk implantatenregister (LIR), sloot niet goed

aan op de praktijk. Het standpunt van de Federatie is dat kwaliteitsregistraties van de wetenschappelijke verenigingen hiertoe beter geschikt zijn. De Federatie bracht haar **zorgen** dit voorjaar naar voren en vond gehoor bij de Tweede Kamer: het register gaat er komen, maar het moet wel goed worden ingericht. Het leidde in mei tot een **half jaar uitstel** van de wet voor het LIR. Vanaf 1 januari 2019 hebben ziekenhuizen een jaar de tijd om de benodigde lokale aanpassingen in hun epd's en ict te realiseren.

GRIEPCAMPAGNE

De griep epidemie begin 2018 zorgde voor overvolle ziekenhuizen. Niet alleen door de vele patiënten, maar ook door veel uitval van personeel vanwege de griep. Tegelijkertijd bleek het aantal zorgverleners dat een griep prik haalt, met 13% ronduit laag. Reden voor de NVZ om samen met de NFU, V&VN en de Federatie in oktober een **campagne** te starten voor griepvaccinatie.

MEDIASTRATEGIE

Ons mediabeleid heeft als doel om namens 32 wetenschappelijke verenigingen en 22.000 medisch specialisten een krachtige reputatie en positie op te bouwen in het publieke debat. Dit doen we door zelf belangrijke issues op de kaart te zetten en het netwerk met belangrijke journalisten actief te onderhouden. Onze woordvoerder heeft hierin een voortrekkersrol en fungeert als sparringpartner en persdesk voor de wetenschappelijke verenigingen.

In 2018:

- kregen we circa 221 persverzoeken;
- spraken 11 wetenschappelijke verenigingen met de NOS tijdens de door ons georganiseerde gesprekken. De NVK had daarnaast gesprekken met Jeugdjournaal en EenVandaag;
- kregen bestuurders van meerdere wetenschappelijke verenigingen een mediatraining;
- gaf algemeen voorzitter Marcel Daniëls vele interviews in vakbladen en diverse landelijke media zoals NRC, Volkskrant, AD, FD, NOS, BNR, EenVandaag, Zorgvisie en Medisch Contact.

Media-onderwerpen Federatie

- Administratielast en ict/epd
- Actie Lange Frans: laat dokters dokteren
- Druk op de zorg: personeelstekorten en beddentekorten
- Faillissement ziekenhuizen
- Implantaten
- Campagne griepvaccinatie
- Zorgakkoorden
- Cao UMC
- MSB's
- #metoo
- Uitkomstbesteding ggz
- Kwaliteitskader cosmetische geneeskunde

Media-onderwerpen wetenschappelijke verenigingen

- Waarschuwing knoopbatterij, verbod energiedrank, vaccinatie, VeiligThuis, sluiting kinderafdelingen (kinderartsen)

PREVENTIE

Preventie is een van de pijlers van het visiedocument Medisch Specialist 2025. Daarom ondersteunde de Federatie wetenschappelijke verenigingen die via de media hiervoor aandacht vroegen. Zoals de kinderartsen die pleitten voor het verhogen van de leeftijd voor **energiedrankjes** naar 18 jaar en **vaccinatie** bij kinderen, de **oordoppenautomaat** die kno-artsen in hun wachtkamer plaatsten om patiënten te attenderen op oorsuizen en waarschuwingen van dermatologen aan minister Hugo de Jonge dat zijn **zonnebankgebruik** onverstandig en gevaarlijk is. Ook lieten de kinderartsen, longartsen, gynaecologen en cardiologen hun geluid horen door zich aan te sluiten bij de **aangifte tegen de tabaksindustrie**. In het **magazine De Medisch Specialist** vertelden drie medisch specialisten hoe zij zich inzetten voor preventie buiten de spreekkamer.

- Aangifte tabaksindustrie (kinderartsen, longartsen, gynaecologen en cardiologen)
- Huidkanker door zon (dermatologen)
- Hooikoorts (allergologen)
- MS-medicijn Fampyra (neurologen)
- Ouderenmishandeling (klinisch geriaters)
- Perinatale sterfte (gynaecologen)
- Geneesmiddelentekort, prijzen dure medicijnen (ziekenhuisapothekers)
- Concentratie prostaatankerzorg, jongensbesnijdenis (urologen)
- Medisch isotopen (nucleair geneeskundigen)
- Implantaten (plastisch chirurgen, oogartsen)
- Cosmetische chirurgie (plastisch chirurgen)
- Hoe bevalt Nederland (gynaecologen)
- Genderspecifieke geneeskunde (cardiologen, reumatologen)
- Longkankerscreening (longartsen)
- Burn-out klachten, BOLS (De Jonge Specialist)
- Week van chirurgie BNR (chirurgen)
- Donorwet (intensive care)

NOS

'Afrekenen op resultaat voor iets dat ook een kunde is - we hebben het immers over de geneeskunst - vind ik echt een minachting voor het vak.'

— Damiaan Denys, voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie

MAART

6

Minister loopt mee op afdeling cardiologie Jeroen Bosch Ziekenhuis

12

Thuisarts.nl breidt uit met medisch-specialistische zorg

15

Magazine De Medisch Specialist nr. 1 komt uit

15

Algemene ledenvergadering Federatie

20

Federatie schrijft brief aan Tweede Kamer en Minister over implantatenwet

20

Oproep: 'stuur ons uw meest absurde voorbeelden van administratielast uit de dagelijkse praktijk.'

21

Kennisinstituut viert vijfjarig jubileum

22

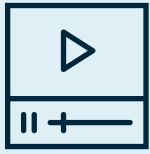
Position paper 'De medisch specialist in de rol van wetenschapper'

26

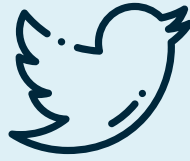
Marcel Daniëls te gast bij BNR Zorgdebat

27

Schrappunten medisch specialisten overhandigd aan minister Bruins

YOUTUBE:
100.205
|
VIEWS

TWITTER:
5.904
|
VOLGERS
↗ **10%**

WEBSITES:
1.522.085
|
BEZOEKERS IN 2018

LINKEDIN:
2.496
|
VOLGERS
↗ **32%**

demedischspecialist.nl
175.184 - ↗ **21%**

opleidingsetalage.nl
63.458 - ↗ **43%**

medischevervolgopleidingen.nl
37.664 - ↗ **14%**

richtlijndatabase.nl
1.187.262 - ↗ **85%**

beginneengoesprek.nl
58.517 - ↗ **271%**

Top 3

MEEST BEKEKEN
TWITTERBERICHTEN

1

Rappend de administratielast te lijf met [@langefrans](#) en [@dnzkox](#). Over de ict/epd problematiek in de ziekenhuizen. Luister en bekijk 'Laat dokters lekker dokteren' bit.ly/2Oh2KKx #laatdoktersdokteren #meertijdvoordepatient #ontregeldezorg #administratielast pic.twitter.com/11Mu3i67JI

4 103 97

273.020 views

2

Schrapsuggestie uit de zaal; verzekeraars moeten niet langer HKZ keurmerken verplicht stellen voor de contractering. Ab Klink is het er mee eens. #OntRegelDeZorg #administratielast pic.twitter.com/zUD9NIQmsj

1 35 30

87.750 views

3

Top Tweet 7 308 weergaven verdiend

Bestuurslid en chirurg [@Hacense](#) krijgt de #grieprik. Onlangs startte een campagne om de vaccinatiegraad onder medewerkers in het ziekenhuis te verhogen demedischspecialist.nl/nieuws/campagn... [@nvzzielenhuizen](#) [@VenVN](#) pic.twitter.com/MBCGuy2hrC

5 33 30

75.380 views

SAMEN MET DE KNMG

- Een belangrijk lobby-succes van de Federatie samen met de KNMG was het **besluit** dat namen van artsen bij tuchtrechtelijke berispingen en boetes niet meer openbaar worden gemaakt. Met dat voorstel stemde de Eerste Kamer in bij de herziening van het wetsvoorstel dat onder andere het tuchtrecht in de Wet BIG moderniseert.
- In januari nam de KNMG de (al langer bestaande ongeschreven) regels in de medische beroepsuitoefening voor het drinken van alcohol en het gebruik van psychoactieve middelen formeel op in de **KNMG-gedragsregels**.
- Er bestond veel onrust over de **Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten** (Wiv, ook wel 'Sleepwet' genoemd) met betrekking tot bescherming van patiëntgegevens en een mogelijke aantasting van het beroepsgeheim van de arts. In augustus resulteerden de gesprekken van de KNMG met het ministerie in een aanpassing van het wetsvoorstel.
- De KNMG wil drempels tot anticonceptie verlagen om de keuzevrijheid van met name kwetsbare vrouwen te garanderen. Met deze **boodschap** reageerde de KNMG op de Nota medische ethiek van minister Hugo de Jonge. Ook reageerde de KNMG op voorstellen rondom euthanasie. De belangrijkste boodschap: voorkom misverstanden en verleg de focus naar levens-einde in de breedte.
- In februari stemde de Eerste Kamer in met de nieuwe **Donorwet**.

Buitenhof
@BuitenhofTV

Following

'Haast: ja, maar de nabestaande bepaalt altijd de snelheid van de gesprekken,' zegt intensive care-arts Farid Abdo over het moment dat bepaald moet worden of de overledene organen doneert #buitenhof

Translate from Dutch

APRIL

3

Platform Europa in gesprek over medische vervolgoopleidingen

5

Peiling Federatie laat zien: beddentekort niet opgelost na griepedemie

16

Rondetafelgesprek over Zorgakkoorden

18

Nieuwe richtlijn diabeteszorg

19

Netwerkbijeenkomst jonge specialisten

25

Standaard publicatie berispingen en boetes van de baan

26

Nieuw vierjarig Hoofdlijnenakkoord medisch-specialistische zorg

30

Aanpassing model waarneemovereenkomst voor zowel msb als ziekenhuis

MEI

16

Nieuwe richtlijn 'Beleid rondom spoedoperaties'

18

Meldplicht implantaten half jaar uitgesteld

Beroepsuitoefening

Van een nieuwe leidraad voor de ontwikkeling van keuzehulpen, een vergoeding en handreiking voor e-consulten tot het terugdringen van de administratielast; in 2018 was de Federatie actief op veel dossiers waarmee de medisch specialist ondersteund wordt in de uitoefening en ontwikkeling van het vak.

ONTWIKKELD IN 2018

- Registratiewijzer
- Handreiking e-consulten
- Toolkit oprichten vmsd
- Toolkit oprichten medische staf in ggz-instellingen
- Handreiking Ondersteuning en positionering opleiders.
- Standpunt wetenschappelijke integriteit
- Position paper 'De medisch specialist in de rol van wetenschapper'
- Aangepast model waarneemovereenkomst
- Leidraad Hoe ontwikkel ik een keuzehulp bij een richtlijn?
- Modelreglement functioneringsvraag (AVG-proof)
- Modelovereenkomst samenwerking particuliere klinieken en ziekenhuizen
- TOKIO optimum model
- Handreiking Technologische innovatie in de medisch-specialistische vervolgopleiding

LAAT DOKTERS DOKTEREN

De Federatie maakte in 2018 veel werk van het thema vermindering van de administratielast. Federatievoorzitter Marcel Daniëls pleitte in diverse media-interviews voor het ontregelen van de zorg en voor **koppeling van epd's en ict-systemen**. Samen met de VvAA en vele medisch specialisten organiseerde de Federatie **schrap- en verbeteressies** om onnodige administratieve handelingen in kaart te brengen, verzamelde absurde **voorbeelden** van onzinnige administratie en inventariseerde welke consequenties dit heeft voor medisch specialisten en patiënten. Voor het ict- en epd-vraagstuk ging de Federatie een intensieve samenwerking aan met het CMIO Netwerk, het netwerk van Chief Medical Information Officers: medisch specialisten die fungeren als schakel tussen ict, medische staf en raad van bestuur van een ziekenhuis.

De **resultaten** van de schrap- en verbeteressies vormden de grondslag voor het actieplan (Ont)Regel de zorg dat het ministerie van VWS op 22 mei 2018 presenteerde. Een belangrijke oorzaak voor de gevoelde administratieve last ligt in de suboptimaal functionerende epd- en ict-systemen. Om de druk op deze kwestie hoog te houden, lanceerde de Federatie in september **een muzikale actie** met rapper Lange Frans en zijn kno-arts Dennis Kox. Hiermee zetten we het probleem van de tekortkomingen van de ict-systemen en het epd op een ludieke wijze op de kaart.

Deze boodschap herhaalde de Federatie in oktober ook naar de Tweede Kamer: in een **brief** riep de Federatie op om voorwaarden te stellen aan ict-leveranciers om tot adequate koppeling van epd's te komen. De voortdurende aandacht door zowel politieke lobby als het opzoeken van de media versterkten elkaar én de aanpak oogstte succes: eind december kondigde minister Bruins in een brief aan de Tweede Kamer aan meer regie te nemen om de koppeling van patiëntgegevens mogelijk te maken.

The logo for NRC (Nieuw Rijnland) consists of the lowercase letters 'nrc' in a bold, black, sans-serif font, followed by a red chevron symbol pointing to the right.

Artsen vinden kabinetsplan tegen bureaucratie te vrijblijvend

Actieplan De bewindslieden van Zorg omarmen de acties van artsen voor minder bureaucratie. Maar die hadden op meer gehoopt.

WAAROM EPD-KOPPELING ECHT NODIG IS

Om te laten zien hoe belangrijk het is om epd's te koppelen, nodigde algemeen voorzitter van de Federatie Marcel Daniëls in maart **minister Bruno Bruins** voor Medische Zorg en Sport uit om een deel van zijn spreekuur het ochtendrapport op de afdeling cardiologie van het Jeroen Bosch Ziekenhuis bij te wonen. Tijdens de patiëntenbespreking van de cardiologen en arts-assistenten liet Daniëls, zelf cardioloog, zien dat hij geen toegang had tot de gegevens van een patiënt die uit een ander ziekenhuis overkwam.

22

Nieuwe consultkaart 'Wel of geen DNA-onderzoek bij familiale hypercholesterolemie?'

23

Federatie schrijft brief aan Tweede Kamer over administratielast

25

Wetenschappelijke verenigingen stemmen in met Hoofdlijnenakkoord

29

Onderhandelingen Cao UMC vastgelopen

30

Leidraad ontwikkeling keuzehulpen

31

Tweede Kamer debatteert over actieplan (Ont)Regel de zorg

JUNI

12

Congres Individualisering opleidingsduur (RIO)

18

Marcel Daniëls in Zorgvisie: Privacydiscussie vertraagt uitwisseling medische data

19

Federatie uit zorgen over het wetsvoorstel financiële toetsing voorgedragen kwaliteitsstandaarden in brief aan de Tweede Kamer

WERKEN AAN PATIËNTVEILIGHEID

De Federatie werkte in 2018 samen met de NFU, NVZ en V&VN aan een plan van aanpak voor patiëntveiligheid. Het programma **Tijd voor verbinding** bevat de ambitie om in vier jaar te komen tot een aanmerkelijke en betekenisvolle daling van de potentieel vermijdbare schade en sterfte in de ziekenhuiszorg. Het plan van aanpak bevat drie pijlers: het verder bouwen aan de patiëntveiligheid in de antistollingszorg en voor kwetsbare ouderen, het multidisciplinaire gesprek tussen professionals en met de patiënt en Safety II ('positieve veiligheid') en veiligheidsergonomie.

Ruim 120 medisch specialisten, verpleegkundigen, patiëntvertegenwoordigers en ziekenhuisbestuurders hebben aan dit plan van aanpak bijgedragen door met elkaar in gesprek te gaan over medisch-inhoudelijke oplossingen (medicatie, operatieve ingrepen en medische technologie) en het verbeteren van de veiligheids-cultuur. De aanleiding voor het plan van aanpak was het eind 2017 gepresenteerde **NIVEL-rapport** over potentieel vermijdbare zorggerelateerde schade. Uit dit rapport bleek dat de potentieel vermijdbare schade in de periode 2015-2016 niet verder is gedaald ten opzichte van 2012.

In 2019 gaan de zorgpartijen met het ministerie van VWS in gesprek over de financiering en de precieze ingangsdatum van het programma.

Betere zorg begint met een goed gesprek

SAMEN BESLISSEN

Behandelingen slaan beter aan, patiënten zijn meer tevreden en ook trouwer aan hun behandeling als zij worden betrokken bij beslissingen in de spreekkamer. In 2018 was er daarom opnieuw veel aandacht voor het thema Samen Beslissen. Met onder meer:

Nieuwe impuls campagne

Met het initiatief Help de dokter met een goed gesprek kreeg de campagne 'Betere zorg begint met een goed gesprek' een nieuwe impuls en nodigt patiënten nog meer uit tot samen beslissen in de spreekkamer. De website begineengoedgesprek.nl is met de lancering van 'Help de dokter met een goede gesprek' volledig vernieuwd. Zowel patiënten als professionals krijgen tips in de vorm van praktijkverhalen en instrumenten voor implementatie. Ook zijn hier campagnematerialen te vinden.

Videoclip **Laat dokters dokteren** gaat viral

- Ruim **3 miljoen** vertoningen online
- **YouTube:** 80.116 views, 550 likes
- **Video:** 2.068 keer gedeeld
- **Twitter:** 31.486 weergaven, 111 retweets, 110 likes
- **LinkedIn:** 11.032 getoond, 93 keer gedeeld.
- **Facebook:** 323.000 getoond
- **Media:** Evers staat op, Wout2Day op NPO radio 2, Laat met Lex radio 10, EenVandaag, Medisch Contact, ICT Health, Computable

3 goede vragen voor kinderen

Ook kinderen en jongeren willen graag samen met hun dokter beslissen over hun behandeling. Daarom heeft Stichting Kind en Ziekenhuis in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), de Patiëntenfederatie en vier ziekenhuizen de 3 goede vragen vertaald naar **vragen** die aansluiten bij wat kinderen belangrijk vinden om te weten.

Medisch-specialistische informatie op Thuisarts.nl

Samen met het Nederlands Huisartsen Genootschap en Patiëntenfederatie Nederland publiceerde de Federatie laagdrempelige informatie over **29 medisch-specialistische aandoeningen** die in het ziekenhuis worden behandeld op het platform Thuisarts.nl. Deze website werd in 2018 uitgeroepen tot de populairste website van het jaar in de categorie Gezondheid en heeft een maandelijks bezoekersaantal van rond de 1,7 miljoen.

Leidraad ontwikkeling keuzehulpen

Er bestonden nog geen landelijke afspraken voor het maken van een goede keuzehulp. In 2018 is de **leidraad 'Hoe ontwikkel ik een keuzehulp bij een richtlijn?'** gelanceerd. De leidraad helpt ontwikkelaars betrouwbare en actuele keuzehulpen te maken die door patiëntenorganisaties, wetenschappelijke verenigingen en beroepsverenigingen worden ondersteund. Hiermee wordt het voor patiënten en zorgverleners eenvoudiger om het kaf van het koren te scheiden.

21

Magazine De Medisch Specialist nr. 2 komt uit

22

Kwaliteitsstandaard 'Organisatie wondzorg'

22

Standpunt wetenschappelijke integriteit

26

Federatie schrijft met LHV, KNMT en VvAA brief aan Tweede Kamer over nieuwe zzp-wet

26

Standpunt Value Based Healthcare

26

Handreiking e-consulten

AUGUSTUS

20

Registratiewijzer aangepast wat betreft multidisciplinair overleg

20

Extra waarborgen voor medische gegevens in Wiv

20

Artsen spreken zich uit via #ikvaccineer

SEPTEMBER

4

Marcel Daniëls in Zorgvisie: 'Voor patiënt gaat data-uitwisseling boven privacy'

Consultkaarten

In 2018 hebben wetenschappelijke verenigingen in samenwerking met de patiëntenorganisaties en met ondersteuning van het Kennisinstituut van de Federatie **12 nieuwe consultkaarten** ontwikkeld. Een consultkaart is een keuzehulp voor patiënten en artsen, met de verschillende behandelopties voor een aandoening of ziektebeeld. Per behandeling staan de belangrijkste en meest voorkomende vragen in een schema. De antwoorden zijn gebaseerd op medisch-wetenschappelijke richtlijnen en andere wetenschappelijke literatuur.

INDIVIDUALISERING OPLEIDINGSDUUR

In 2018 werd het Federatieproject **Realisatie Individualisering Opleidingsduur (RIO)** succesvol afgesloten tijdens het in juni gehouden congres Individualisering Opleidingsduur: 'Tot hier en nu verder'. Vanaf 2014 heeft de Federatie samen met vele opleiders, aios en andere betrokkenen, hard gewerkt om de opleidingen tot medisch specialist optimaal af te stemmen op de competenties en het ontwikkeltempo van individuele aios. Deze inspanningen resulteerden in een forse afname van de opleidingsduur. Deze afname was in de basis een bezuinigingsopdracht en viel veel opleiders, aios en opleidingsinstellingen aanvankelijk rauw op hun dak. Toch hebben zij dit aangegrepen om de kwaliteit van de opleidingen verder te versterken. Zo hebben de Entrustable Professional Activities (**EPA's**) hun weg gevonden naar alle opleidingsplannen. Daarmee is de ontwikkeling van aios objectiever te volgen en wordt de opleiding beter afgestemd op wat de aios al kan en wat hij nog wil c.q. moet leren.

Het proces van individualiseren van de opleiding is nog niet klaar. De vraag of aios de ruimte (blijven) ervaren om de opleiding af te stemmen op hun ontwikkelwensen, hangt niet alleen af van inhoudelijke aspecten. Juist de bedrijfskundige elementen vormen een uitdaging. De verminderde beschikbaarheid van aios op de werkvloer maakt het noodzakelijk om taken te herschikken. Dat wordt in de huidige knellende arbeidsmarkt een steeds groter probleem. Het door de Federatie ontwikkelde **TOKIO Optimum Model** helpt instellingen om tot een optimale formatie te komen, waarbij ruimte blijft voor individueel opleiden van aios op de werkvloer.

MSB KOMT PATIËNT TEN GOEDE

De komst van medisch-specialistische bedrijven (msb's) heeft geen ongewenste gevolgen gehad, **concludeert de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)**. De Federatie deelde deze conclusies: overleggen en besluitvorming tussen msb's en ziekenhuisbesturen verlopen efficiënter, de taakverdeling is duidelijker en er wordt in grotere mate een gezamenlijke verantwoordelijkheid ervaren. Robert Sie, anesthesioloog en bestuurder bij de Federatie, is **trots op de inzet** die medisch specialisten de afgelopen drie jaar hebben getoond om de integrale bekostiging tot een positief eind te brengen. Sie: 'De integrale bekostiging heeft veel tijd, geld en energie gekost. Ik ben dan ook blij met de bevestiging dat dit tot een professionelere samenwerking heeft geleid die de patiënt ten goede komt.'

DE JONGE SPECIALIST

De werk-privé balans onder jonge dokters is dusdanig verstoord dat één op de vijf jonge artsen (19%) last heeft van burn-outklachten. Dat is een stijging van 5% ten opzichte van 2015. Dit blijkt uit de **enquête Gezond en veilig werken** die De Jonge Specialist heeft gehouden onder bijna duizend jonge artsen. Met deze boodschap trekt de net aangetreden voorzitter van beroepsvereniging De Jonge Specialist Edin Hajder, plastisch chirurg in opleiding, in september de aandacht van nationale media.

Federatievoorzitter Marcel Daniëls **reageerde** op deze enquête: 'We moeten zuinig zijn op de specialisten van morgen en de bevoegdheid van onze aios en anios koesteren.' Eind 2018 hield ook de Federatie een peiling onder haar achterban. 870 medisch specialisten vulden een vragenlijst in van de Federatie over burn-outklachten. Bijna 70% heeft de indruk dat in de laatste twee jaar meer medisch specialisten met een burn-out zijn uitgevallen dan in de jaren daarvoor.

De Federatie heeft een nauwe band met De Jonge Specialist, de vereniging voor aios en anios. Steeds vaker trekken zij samen op richting pers en politiek. Ook ontwikkelden ze gezamenlijk in 2018 de handleiding Technologische innovatie in de medische vervolgopleiding.

Patholoog Elisabeth Bloemena wint Opleidingsprijs

Op 28 september reikte De Jonge Specialist de Opleidingsprijs uit aan Elisabeth Bloemena, patholoog in het Amsterdam UMC, tijdens de AIOS Upgrade. Zij organiseerden dit congres samen met de Federatie, de LAD en VvAA. De Opleidingsprijs is in 2018 voor de 10e keer uitgereikt.

Vaccinatie 04 OKT 2018 **ZORGVISIE** ziekenhuispersoneel cruciaal in beperking gevolgen griepgolf

6 KNMG reageert op Nota medische ethiek van Hugo de Jonge

7 Ict-congres 'Van Hippocrates tot datadriven dokter'

12 Burn-out enquête De Jonge Specialist

13 Federatie schrijft brief aan Tweede Kamer over wetsvoorstel Medezeggenschap cliënten zorginstellingen

18 Federatie reageert op Miljoenennota

27 Marcel Daniëls in EenVandaag: 'Artsen zijn overbodige administratie helemaal beu'

27 Magazine De Medisch Specialist nr 3 komt uit

OKTOBER

1 Elisabeth Bloemena, patholoog wint de Opleidingsprijs

4 Start vaccinatiecampaagne ziekenhuispersoneel

4 Richtlijn 'Vermoeden van ouderen mishandeling'

4 NZa-monitor: samenwerking msb's en ziekenhuisbesturen professioneler

2.239 juridische vragen

Van arbeidsrecht of verenigingszaken tot vragen over het inrichten van een msb: voor juridisch advies kunnen individuele en groepen medisch specialisten terecht bij het Kennis- en dienstverleningscentrum van de Federatie en de LAD. In 2018 behandelde dit loket in totaal 2.239 juridische vragen en dossiers.

ADVIESVRAGEN

De meeste vragen gingen in 2018 over de beoordeling van arbeidsovereenkomsten, de Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialist (AMS), cao's en vragen over het salaris. Ook besteedden onze juristen veel aandacht aan ondersteuning bij arbeidsconflicten, ontslag, opleidingsgeschillen en re-integratietrajecten. Vrij beroepsbeoefenaren stelden met name vragen over goodwill en waarneming en verzochten om beoordeling van msb-overeenkomsten en zzp-contracten.

JURIDISCHE ONDERSTEUNING

Naast de individuele dienstverlening richtte het Kennis- en dienstverleningscentrum zich ook op juridische ondersteuning van groepen medisch specialisten in de algemene ziekenhuizen en de ggz. Zo bieden onze juristen ondersteuning bij het oprichten van een medische staf of vmsd, of het inrichten van een msb.

Het Kennis- en dienstverleningscentrum adviseerde de wetenschappelijke verenigingen bij beleidsmatige onderwerpen en verenigingsrechtelijke vraagstukken. Zo kwamen er veel vragen binnen over de implementatie van de nieuwe privacywetgeving. Ook boden de juristen van de Federatie en de LAD ondersteuning bij diverse wet- en regelgevingsvraagstukken, zoals de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA).

2018 IN CIJFERS

VERDELING VRAGENSTELLERS:
MEDISCH SPECIALISTEN **61%**, AIOS **16%** EN OVERIGE LEDEN **23%**

VEEL VRAGEN OVER FAILLISEMENTEN

Eind oktober 2018 werden plots het MC Slotervaart en de MC IJsselmeerziekenhuizen failliet verklaard. Bij het Kennis- en dienstverleningscentrum stroomden **de vragen** van medisch specialisten en aios binnen. Wat betekent dit voor medewerkers? En wat zijn de gevolgen voor de continuïteit en kwaliteit van zorg en opleiding?

Al snel plaatste de Federatie een **Q&A** met veelgestelde vragen en antwoorden op de website. Achter de schermen waren de Federatie en de LAD bovendien betrokken bij bijeenkomsten met de medische staven en de curatoren om de arbeidsvoorwaardelijke belangen te behartigen. Het Federatiebestuur heeft daarnaast in gesprekken op locatie aan de medische staf gevraagd op welke manier de Federatie ondersteuning kon bieden, en daarop ook geacteerd. Meteen na dit gesprek **pleitte Federatievoorzitter Marcel Daniëls** er in een interview met Medisch Contact voor dat medisch specialisten bij een faillissement meer tijd krijgen om een goede overdracht voor patiënten te regelen.

SAMEN MET DE LAD

- Namens de Federatie is de LAD aangesloten bij werknemersorganisatie CMHF. In 2018 onderhandelde de CMHF samen met drie andere werknemersorganisaties langdurig over een nieuwe Cao UMC (zie hoofdstuk 1). **Die kwam er uiteindelijk in november.**
- Alle medisch specialisten – in loondienst en vrij beroepsbeoefenaren, individueel en als (vak)groep – kunnen met al hun juridische en arbeidsrechtelijke vragen terecht bij het **Kennis- en dienstverleningscentrum** van de Federatie en de LAD.
- Toen in oktober het MC Slotervaart en de MC IJsselmeerziekenhuizen failliet gingen, waren de Federatie en de LAD achter de schermen betrokken bij bijeenkomsten met de medische staven en de curatoren om de arbeidsvoorwaardelijke belangen te behartigen (zie hierboven voor meer informatie).
- De Federatie en de LAD trekken samen op bij het vormgeven van kaders voor gezond en veilig werken voor medisch specialisten.
- Het is van belang dat medisch specialisten in dienstverband in algemene ziekenhuizen zich lokaal verenigen, bijvoorbeeld in een Vereniging Medisch Specialisten in Dienstverband (vmsd). Om medisch specialisten hierbij te ondersteunen, ontwikkelde de Federatie samen met de LAD een **toolkit** met daarin onder meer een concreet stappenplan, factsheets en een video. Voor medisch specialisten in de ggz werd een **toolkit** gemaakt voor het oprichten van een medische staf in ggz-instellingen.

11

Federatie schrijft brief aan Tweede Kamer over epd- en ict-problematiek

23

Huib Cense, vicevoorzitter Federatie op Radio 1 over richtlijnen en protocollen

23

Marcel Stokkel, voorzitter nucleair geneeskundigen, bij RTL Nieuws over medische isotopen

25

Federatie ontvangt veel vragen over faillissementen MC Slotervaart en MC IJsselmeerziekenhuizen

NOVEMBER

5

Symposium Zorgevaluatie

6

Akkoord bereikt: nieuwe Cao UMC

12

Publicaties Radar en Trouw over #implantfiles. Federatie: medische implantaten moeten veilig zijn, zorgvuldige registratie van belang.

13

Platform Innovatie

13

Richtlijn 'Levensbeëindiging op verzoek bij psychiatrische patiënten' (NVvP/ Kennisinstituut)

23

Thuisarts.nl uitgeroepen tot Gezondheidswebsite van het jaar 2018

Kennisinstituut: kwaliteitsbeleid in de praktijk

De Federatie beschikt over een deskundig Kennisinstituut dat wetenschappelijke verenigingen adviseert en begeleidt bij het ontwikkelen en toepassen van kwaliteitsinstrumenten en kwaliteitsbeleid. In 2018 vierde het Kennisinstituut zijn vijfjarig jubileum.

Door een toenemende vraag vanuit de wetenschappelijke verenigingen, zijn de activiteiten van het Kennisinstituut de afgelopen jaren sterk uitgebreid. Zo bieden de adviseurs ondersteuning bij het ontwikkelen van richtlijnen maar ook op het gebied van zorgevaluatie, bijvoorbeeld bij het opstellen van kennisagenda's: een beschrijving van de belangrijkste kennishiaten binnen een specialisme. Verder is het Kennisinstituut actief op het gebied van patiënten informatie zoals consultkaarten die arts en patiënt helpen bij het samen beslissen. Ook schakelen wetenschappelijke verenigingen het Kennisinstituut in voor ondersteuning bij kwaliteitsvisitaties, kwaliteitsmetingen en het ontwikkelen van samenhangend kwaliteitsbeleid.

NIEUWE RICHTLIJNEN

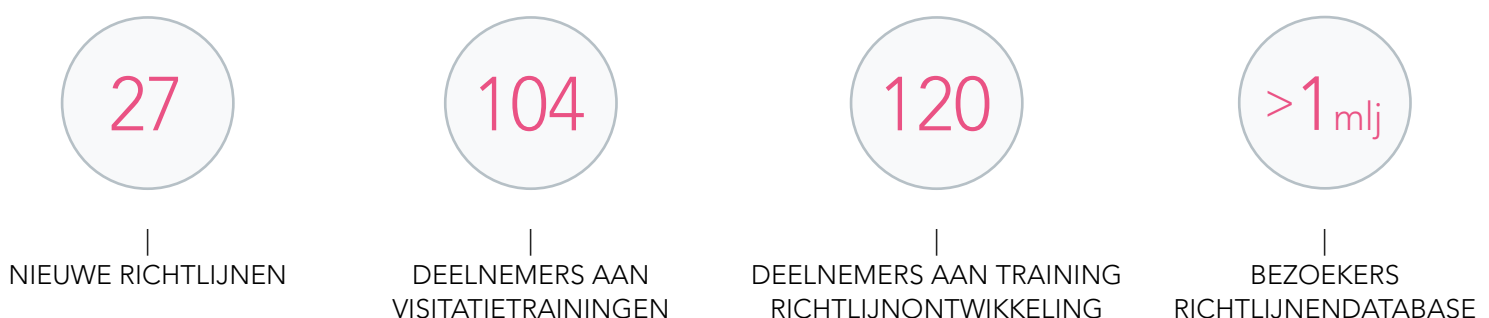
- De klinisch gerieters lanceerden de [richtlijn Vermoeden van ouderen mishandeling](#). Deze helpt zorgprofessionals om ouderen mishandeling vroegtijdig te signaleren, adequaat te handelen en de zorg voor deze patiënten te verbeteren.
- Dankzij de [richtlijn Beleid rondom spoedoperaties](#) zijn

er nu duidelijke spelregels voor welke spoedpatiënt prioriteit krijgt in de OK. Bekijk ook de [video](#) waarmee we meer bekendheid gaven aan de richtlijn.

- In mei verschenen er voor de diabeteszorg in de tweede lijn [zes richtlijnen](#), waaronder Diabetes en zwangerschap en Diabetes bij kinderen – insulinepompgebruik. De richtlijnen helpen de kwaliteit van de diabeteszorg voor een steeds grotere groep patiënten verder te verbeteren.
- Psychiaters worden dagelijks geconfronteerd met patiënten met een doodswens. Het omgaan daarmee vereist grote behoedzaamheid. De herziene richtlijn Levensbeëindiging op verzoek bij patiënten met een psychische stoornis beschrijft een actuele, zorgvuldige en bruikbare procedure bij een verzoek om [levensbeëindiging van een patiënt met een psychische stoornis](#).
- Om de organisatie rondom wondzorg te verbeteren, is op initiatief van het Wondplatform Nederland een [Kwaliteitsstandaard](#) opgesteld. Hieraan werkten alle zorgprofessionals mee, waaronder chirurgen, dermatologen en plastisch chirurgen.

[Bekijk alle richtlijnen](#)

2018 IN CIJFERS

NIEUWE KENNISAGENDA'S

- Anesthesiologen
- Chirurgen
- Klinisch chemici
- Kno-artsen (update)
- Radiologen i.s.m. nucleair geneeskundigen
- Ziekenhuisapothekers

[Bekijk alle kennisagenda's](#)

NIEUWE CONSULTKAARTEN

- Beginnende ziekte van Parkinson
- Constitutioneel (atopisch) eczeem: mogelijkheden voor behandelingen bij volwassenen
- Constitutioneel (atopisch) eczeem: mogelijkheden voor systemische medicijnen bij volwassenen
- Diabetes type 1 volwassenen
- Eierstokcysten (vergroot ovarium)
- Familiäre hypercholesterolemie
- Hoge bloeddruk die moeilijk te behandelen is
- Matige tot ernstige psoriasis: een biological of apremilast?
- Medische nazorg bij gevorderde eierstokkanker
- Obstructief slaapapneu (OSA)
- Slokdarmkanker: palliatieve behandelopties
- Voorste kruisbandletsel

[Bekijk alle consultkaarten](#)

6

NIEUWE KENNISAGENDA'S

12

NIEUWE CONSULTKAARTEN

26

Preventieakkoord

26

Ziekenhuisapothekers brengen kennishiaten in kaart

27

Bruins presenteert Regiegroep (Ont)Regel de Zorg

DECEMBER

3

Trending topic: #dankjedokter waarbij patiënten hartverwarmende ervaringen met medisch specialisten delen

6

Modelovereenkomst samenwerking Zelfstandige klinieken en ziekenhuizen

12

Magazine De Medisch Specialist nr 4 komt uit

12

Bijna duizend deelnemers aan MMV-congres

13

Algemene Vergadering Federatie

13

Brief aan minister Bruins over implantaten: wat gebeurt er in de praktijk en wat is er nodig om veiligheid te waarborgen?

14

Marcel Daniëls stijgt van 34 naar 10 in Skibr 99 ranglijst invloedrijke zorgbestuurders

Verenigen en verbinden

De Federatie verenigt en verbindt 32 wetenschappelijke verenigingen en 22.000 medisch specialisten. Symposia en congressen maken het mogelijk kennis te delen en inbreng uit de praktijk op te halen. Die kennis gebruiken medisch specialisten en medewerkers van wetenschappelijke verenigingen binnen de werkgroepen, commissies en projecten om te werken aan gezamenlijk beleid en concrete hulpmiddelen als leidraden, richtlijnen en handreikingen.

2018 IN CIJFERS

MMV-CONGRES: OPLEIDEN IS NETWERKEN

Hoe geven we netwerkgeneeskunde een plaats in de toch al overvolle opleidingen? Deze vraag leidde tot levendige discussies vanuit verschillende invalshoeken onder de bijna 1.000 opleiders, aios en andere betrokkenen op het **MMV-congres** op 12 december in congrescentrum NBC in Nieuwegein. Daarnaast was er in de vele workshops en symposia ruimte voor inspirerende praktijkvoorbeelden, concrete ondersteuning en relevante kennis en tips over diverse actuele opleidingsvraagstukken.

200 DOKTERS DENKEN MEE OVER ICT

Hoe kun je ict vóór je laten werken in plaats van meer administratieve last te laten veroorzaken? En hoe kan de medisch specialist daar actief aan bijdragen? Op 4 september gingen 200 dokters tijdens het congres '**Van Hippocrates tot datadriven dokter**' met elkaar in discussie over deze vraag. Zij lieten zien dat ict mooie kansen biedt om gezamenlijk de kwaliteit van zorg te verbeteren. De bijeenkomst werd georganiseerd samen met de NVZ, NFU, en de programma's VIPP en Registratie aan de bron.

SYMPOSIUM ZORGEVALUATIE

Bekostiging, gebrek aan samenwerking en de lange tijd die nodig is om een gangbare werkwijze te veranderen. Dat zijn de belangrijkste knelpunten die een snelle implementatie van onderzoeksresultaten naar de werkvloer tegenhouden. Tijdens het **Symposium Zorgevaluatie** op 2 november in Amerongen bogen 120 medisch specialisten zich samen met vertegenwoordigers vanuit VWS, ZonMw, patiëntenorganisaties en zorgverzekeraars over de vraag of dat anders en sneller kan.

SAMENWERKEN BINNEN DE FEDERATIE

Na drie jaar samenwerken in Federatieverband is een evaluatie gehouden onder de 32 leden, de wetenschappelijke verenigingen. Daaruit kwam een aantal wensen naar voren die in 2018 zijn doorgevoerd, zoals een meer heldere besluitvorming voor leden over de agenda en prioriteit van onderwerpen opgepakt binnen de Federatie, een meer actieve, betrokken rol voor de Algemene Ledenvergadering, en een duidelijkere positie van de bureaus van de wetenschappelijke verenigingen. Naar aanleiding van de evaluatie is de strategiemiddag voorafgaand aan de Algemene Vergadering voortaan

PLATFORM INNOVATIE

Innovatie. Een prachtig middel om enthousiasme en energie los te maken. Helaas blijkt het niet eenvoudig om innovaties te ontwikkelen en deze goed te laten landen op de werkvloer. Daarom organiseerde de Federatie in 2017 een inspiratiesessie waar medisch specialisten ervaringen konden delen om van elkaar te leren. Dat concept sloeg aan. Reden om in 2018 opnieuw twee bijeenkomsten te organiseren. Op **13 juli** en **13 november** gaven medisch specialisten een korte pitch van innovaties waar zij zelf bij betrokken zijn, zoals e-health apps, manieren om zorg te verplaatsen naar de thuisomgeving en nieuwe vormen van patiënteninformatie. Na elke pitch was er gelegenheid tot discussie, vragen stellen en ervaringen uitwisselen.

NETWERKBIJENKOMST STARTENDE MEDISCH SPECIALISTEN

Lange dagen, publicatie- en profileerdruk, onzekere vooruitzichten en dat soms in combinatie met een jong gezin. Hoe kan de startende medisch specialist zich goed staande houden in deze tropenjaren? Op die vraag gingen de verschillende sprekers in tijdens de **netwerkbijeenkomst van de Federatie** op 19 april in het NBC Nieuwegein.

Jonge specialisten wisselden onder meer ervaringen uit over hoe de balans te bewaken tussen werk en privé en hoe plezier te houden in het werk. Waardevol waren de tips over hoe juist de jonge specialist belangrijke inbreng kan leveren door mee te denken over de organisatie en toekomst van de medisch-specialistische zorg.

een onderdeel van die AV en zijn ook leidinggevend van de bureaus hier nadrukkelijk voor uitgenodigd. Werkgroepen en commissies kunnen voortaan direct onder het bestuur vallen, de aansluiting bij de werkvloer wordt bevorderd en het Federatiebestuur zorgt voor regie en focus op strategie. De verenigingscoördinatie wordt bevorderd en de Federatie heeft een teamleider Hospitality aangesteld die fungeert als aanspreekpunt voor alle soorten vragen vanuit bureaus van wetenschappelijke verenigingen.

Minister Bruins bezoekt voorzittersweekend

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Bezoekadres:

Federatie Medisch Specialisten
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postadres:

Postbus 20057
3502 LB Utrecht

www.demedischspecialist.nl